

Хмельницький національний університет

Декан факультету здоров'я, психології, фізичного виховання та спорту
Євген ПАВЛЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Олімпійський та професійний спорт

Галузь знань **01 Освіта / Педагогіка**
Спеціальність **017 Фізична культура і спорт**
Рівень вищої освіти **Перший бакалаврський**
Освітньо-професійна програма **Фізична культура і спорт**
Обсяг дисципліни **5 кредитів ЄКТС,**
Шифр дисципліни **ОПП. 10**
Мова навчання **Українська**
Статус дисципліни: **Обов'язкова (цикл професійної підготовки)**
Факультет: **Здоров'я, психології, фізичного виховання та спорту**
Кафедра: **Теорії і методики фізичного виховання і спорту**

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг дисципліни	Кількість годин					Курсовий проєкт	Курсова робота	Вид семестрового контролю		
				Аудиторні заняття							Самостійна робота, в т.ч. ІРС	Залік	Іспит
				Разом	Лекції	лабораторні роботи	Практичні заняття	Самостійна робота, в т.ч. ІРС					
Денна	3	7	5/ 150	68	34		34	82			+		

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Фізична культура і спорт» за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт» першого бакалаврського рівня.

Програма складена д.пед.н., професор Євген ПАВЛЮК

Схвалено на засіданні кафедри Теорії і методики фізичного виховання і спорту Протокол від "29" серпня 2024 р. № 1;

Зав. кафедрою теорії і методики фізичного виховання і спорту Олександр СОЛТИК

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету здоров'я, психології, фізичного виховання та спорту

Голова вченої ради факультету Євген ПАВЛЮК

Хмельницький 2024

2. Пояснювальна записка

Дисципліна Олімпійський та професійний спорт є однією із фахових дисциплін і займає провідне місце у підготовці фахівців освітнього рівня «Бакалавр» за спеціальністю 017 «Фізична культура спорт». Навчальна дисципліна Олімпійський та професійний спорт містить загальну концепцію стану і розвитку міжнародного олімпійського руху та професійного спорту.

Пререквізити – вступ до спеціальності, Адаптивний спорт, Історія фізичної культури, Професійно-орієнтована практика

Кореквізити – практика за профілем майбутньої професії.

Відповідно до Стандарту вищої освіти із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити:

Компетентності: ЗК3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій. ФК2. Здатність проводити тренування та супроводження участі спортсменів у змаганнях. ФК6. Здатність до розуміння ретроспективи формування сфери фізичної культури і спорту.

Програмні результати навчання: ПРН08. Здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань. ПРН14. Застосовувати у професійній діяльності знання анатомічних, фізіологічних, біохімічних, біомеханічних та гігієнічних аспектів занять фізичною культурою і спортом.

Мета дисципліни: формування професійних знань, вмінь та навичок студентам, щодо змісту та структури олімпійського і професійного спорту, що мають забезпечити теоретичну та практичну підготовку бакалаврів спеціальності 017 Фізична культура і спорт.

Предмет дисципліни: знання його різних складових як багатофункціонального суспільного явища, системи змагань і пов'язаної з нею системи підготовки до Олімпійських ігор та відповідальних змагань.

Завдання дисципліни:

1. Сформувати системні знання у олімпійському та професійному спорті.

2. Забезпечити теоретико-методичну підготовку, необхідну в роботі з спортсменами високої кваліфікації.

3. Надати знання про міжнародну олімпійську систему, її структуру і основоположні принципи функціонування.

4. Навчити методикам розбудови тренувального процесу.

5. Надати відомості про позатренувальні і позазмагальні фактори в системі підготовки і змагальної діяльності спортсменів.

Результати навчання. В результаті засвоєння дисципліни студенти повинні:

уміти: визначити історичне місце олімпійського руху в суспільстві; обґрунтувати такі поняття, як: відбір, орієнтація, контроль, управління і

прогнозування в системі підготовки спортсменів, сторони підготовленості спортсменів, які визначають рівень спортивних досягнень та їх вдосконалення, олімпійські види спорту, змагання і змагальна діяльність спортсменів; схарактеризувати соціально-політичні, організаційно-правові і економічні основи Олімпійського спорту.

володіти: навиками практичного застосування одержаних знань, вмінням застосовувати отримані знання в оцінці ідей та явищ, що відбуваються в олімпійському та професійному спорті.

Зміст навчальної дисципліни: основні поняття олімпійського та професійного спорту, організація олімпійських ігор, структура професійного спорту; система підготовки спортсменів.

3. Структура і зміст робочої програми навчальної дисципліни

3.1. Структура залікових кредитів дисципліни

Назва теми	Кількість годин, відведених на:		
	лекції	практичні заняття	самостійну роботу
<i>7 семестр</i>			
Тема 1. Олімпійський спорт як наукова та навчальна дисципліна.	4	4	8
Тема 2. Відродження Олімпійського руху.	4	4	10
Тема 3. Ігри Олімпіад.	4	4	8
Тема 4. Міжнародна олімпійська система.	4	4	10
Тема 5. Соціально-політичні і правові аспекти олімпійського спорту.	4	4	8
Тема 6. Президенти Міжнародного Олімпійського Комітету та їх роль у розвитку олімпійського спорту.	4	4	10
Тема 7. Аматорство і професіоналізм в спорті.	4	4	8
Тема 8. Міжнародні спортивні організації і професійний спорт. «Драфт» - система відбору спортсменів.	4	4	10
Тема 9. Система багаторічної спортивної підготовки.	2	2	10
Разом за 7 семестр:	34	34	82

3.2. Програма навчальної дисципліни

3.2.1. Зміст лекційного курсу

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотацій	Кількість годин
1	Тема 1 – Олімпійський спорт як наукова та навчальна дисципліна. Висвітлено структуру дисципліни Олімпійський спорт та охарактеризовані основні терміни. Література [3 с.14-28, 4 с. 3-10, 3 с. 5-14].	4
2	Тема 2 - Відродження Олімпійського руху.	4

	П'єр де Кубертен і відродження Олімпійських ігор. Конгрес 1894 року та його роль в олімпійському русі. Утворення Міжнародного олімпійського комітету (МОК). Література [6 с.22-48, 13 с. 37-51, 16 с. 78-105].	
3	Тема 3 - Ігри Олімпіад. Періодизація Ігор. Ігри першої Олімпіади. Загальна характеристика першого періоду Ігор Олімпіад (1896-1912). Загальна характеристика другого періоду Ігор Олімпіад (1920-1948). Загальна характеристика третього періоду Ігор Олімпіад (1952-1988). Початок четвертого періоду олімпійського руху сучасності. Література [3с.142-388, 4 с. 152-210].	4
4	Тема 4 – Міжнародна олімпійська система. Подано важливіші принципи та основи функціонування олімпійської системи. Олімпійська хартія - основний правовий документ олімпійського спорту. Розкрита загальна структура міжнародної олімпійської системи. Література [3с.72-118, 4 с. 115-140].	4
5	Тема 5 – Соціально-політичні і правові аспекти олімпійського спорту. Проаналізовано діяльність МОК в останні роки. Розкрито проблеми організації й проведення Олімпійських ігор Література [1 с.1-2, 4 с. 33-80, 5 с. 326-330].	4
6	Тема 6 – Президенти Міжнародного Олімпійського Комітету та їх роль у розвитку олімпійського спорту. Подано характеристику президентам Міжнародного Олімпійського комітету. Література [3 с.212-298, 4с. 315-380].	4
7	Тема 7 – Аматорство і професіоналізм в спорті. Дана тема присвячується обґрунтуванню уявленню про спортсменів аматорів і професіоналів. Розкривається професіоналізація олімпійського спорту. Література [3с.458-481, 4 с. 213-220].	4
8	Тема 8 – Міжнародні спортивні організації і професійний спорт. «Драфт» - система відбору спортсменів. Висвітлено основні вимоги до системи відбору в професійному спорті та роль міжнародних спортивних організацій. Література [5 с.326-330, 10 с. 3-32].	4
9	Тема 9 – Система багаторічної спортивної підготовки. Охарактеризована система організації підготовки спортсмена. Етапи багаторічної спортивної підготовки. Література [3 с. 1-17, 5 с. 10-14, 10 с. 54-68].	2
Разом за семестр		34

3.2.2 Зміст практичних занять

7 семестр 4 курсу

№ п/п	Теми практичних занять	Кількість годин
1	Тема 1 – Олімпійський спорт як наукова та навчальна дисципліна. Література [1-22].	4
2	Тема 2 - Відродження Олімпійського руху. Література [1-22].	4

3	Тема 3 - Ігри Олімпіад. Література [1-22].	4
4	Тема 4 – Міжнародна олімпійська система. Література [1-22].	4
5	Тема 5 – Соціально-політичні і правові аспекти олімпійського спорту. Література [1-22].	4
6	Тема 6 – Президенти Міжнародного Олімпійського Комітету та їх роль у розвитку олімпійського спорту. Література [1-22].	4
7	Тема 7 – Аматорство і професіоналізм в спорті. Література [1-22].	4
8	Тема 8 – Міжнародні спортивні організації і професійний спорт. «Драфт» - система відбору спортсменів. Література [1-22].	4
9	Тема 9 – Зміст системи багаторічної спортивної підготовки. Література [1-22].	2
Разом за семестр		34

3.2.3 Зміст самостійної роботи

Самостійна робота студентів полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до виконання і захисту практичних робіт, вивченню нового теоретичного матеріалу, тестування з теоретичного матеріалу, підготовки до здачі іспиту.

Номер тижня	7 семестр	Кількість годин
Тема 1	Опрацювання лекційного матеріалу теми 1, Підготовка до практичного заняття №1.	4 4
Тема 2	Опрацювання лекційного матеріалу теми 2, Підготовка до до практичного заняття №2.	5 5
Тема 3	Опрацювання лекційного матеріалу теми 3, Підготовка до практичного заняття №3.	4 4
Тема 4	Опрацювання лекційного матеріалу теми 4. Підготовка до практичного заняття №4.	5 5
Тема 5	Опрацювання лекційного матеріалу теми 5. Підготовка до практичного заняття №5.	4 4
Тема 6	Опрацювання лекційного матеріалу теми 6. Підготовка до практичного заняття №6.	5 5
Тема 7	Опрацювання лекційного матеріалу теми 7. Підготовка до практичного заняття №7. Підготовка до тестового контролю ТК1	4 2 2
Тема 8	Опрацювання лекційного матеріалу теми 8. Підготовка до до практичного заняття №8.	5 5

	Підготовка до написання контрольної роботи	
Тема 9	Опрацювання лекційного матеріалу теми 9,	5
	Підготовка до до практичного заняття №9. ТК2	5
Разом за 7 семестр:		82

4. Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: лекції (з використанням проблемного навчання); практичні заняття (з використанням методів анкетування); самостійна робота (робота з літературними джерелами, використання систем МУДЛ). Методи викладання словесні (розповідь, бесіда, пояснення); практичні (дискусії, навчальні ігри); наочні (ілюстрування навчального матеріалу, показ слайдів).

Навчальна робота проводиться у формі лекцій, практичних занять та самостійної роботи. На лекціях подається основний програмний матеріал, який становить основу підготовки майбутнього фахівця. Даються головні відомості та рекомендації щодо виконання практичних завдань.

На практичних заняттях поглиблюються знання з основних питань, висвітлених на лекціях, і перевіряються знання студентів, отриманих на лекціях та в процесі самостійної роботи студента.

Самостійна робота студентів складається: закріплення пройденого матеріалу, з опрацювання рекомендованої літератури, виконання додаткових розрахункових завдань.

5. Методи контролю.

Оцінювання академічних досягнень студента здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною чотирибальною шкалою. Методи контролю і оцінювання навчальних досягнень усне опитування, письмове опитування (тестування), самоконтроль

Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих позитивно з урахуванням коефіцієнта вагомості.

Оцінка, яка виставляється за виконання практичної роботи, складається з таких елементів: усне опитування студентів перед допуском до виконання практичної роботи; знання теоретичного матеріалу з теми; якість оформлення протоколу і графічної частини; своєчасний захист практичної роботи. Термін захисту практичної роботи вважається своєчасним, якщо студент захистив її на наступному після виконання роботи занятті.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється тестуванням.

Оцінювання знань студентів здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає, логічний виклад відповіді державною мовою (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення роботи і володіння спеціальними інструментами. Студент не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві–три несуттєві похибки.
Добре	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом і фаховою термінологією, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента будується на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві–три несуттєві помилки.
Задовільно	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка "незадовільно" виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

У 7 семестрі поточний контроль здійснюється під час проведення аудиторних занять. Форми проведення поточного контролю під час навчальних занять проходять у вигляді тестового. Під час контролю визначається рівень засвоєння теоретичного матеріалу дисципліни. Тестові контролю (ТК1, ТК2) проводиться на 5 і 11 тижнях і має на меті перевірку знань за темами 1-7, 8-9 відповідно. Окрім того студенти отримують оцінку (ЗПР) за виконання практичних робіт. Оцінку відмінно за практичну роботу студенти отримують за виконанні усі передбачені навчальною програмою навчальні завдання.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання стану оволодіння теоретичними знаннями та практичними навичками з дисципліни «Олімпійський та професійний спорт», і проходить у вигляді заліку. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів робіт згідно із структурою залікових кредитів.

Тестовий контроль		Самостійна, індивідуальна робота	Семестровий контроль
ТК1	ТК2	Реферат	залік
0,2	0,2	0,2	0,4

Оцінювання тестових завдань

Для перевірки теоретичних теоретичного матеріалу у продовж семестру здобувачі вищої освіти проходять тестові контролю ТК1, ТК2, ТК3, ТК4, ТК5, ТК6, ТК7, ТК8.

Тематичний тест для кожного студента складається з двадцяти питань. Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою. На тестування відводиться 20 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в он-лайн режимі у модульному середовищі для навчання MOODLE.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю. Оцінювання тестів здійснюється в залежності від кількості вірно розв'язаних завдань. Так, від 95 % до 100 % - відповідає оцінці відмінно «5»; від 75 % до 95 % виставляємо оцінку добре «4»; від 60 % до 75 % відповідає оцінці задовільно «3». Менше за 60 % відповідає рівню незадовільно і потребує перездачі.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

Екзамен виставляється, якщо середньозважений бал, який отримав студент з дисципліни, знаходиться у межах від 3,00 до 5,00 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «відмінно», «добре»,

«задовільно» а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом кількості балів відповідно до таблиці Співвідношення.

Оцінювання індивідуального завдання (реферат)

Захист реферату завершується його презентацією у встановлені графіком терміни. Оцінювання відбувається за п'ятибальною шкалою:

5 балів - реферату виконано, проблему повністю розкрито, висновки містять наукові пропозиції. Для написання реферату студент використав не тільки підручники, а і першоджерела;

4 бали - реферат написано самостійно, всі вимоги до реферату виконані, проблема розкрита;

3 бали - реферат написано самостійно, але не всіх вимог дотримано, розкриття проблеми неповне; наявні граматичні помилки;

2 бали - реферат написано самостійно, вимог не дотримано, проблему не розкрито;

1 бал - реферат написано несамоствійно;

0 балів - реферат не написано.

Теми рефератів та питання для самоконтролю знаходяться у МСН

<https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=4411>

6. Рекомендована література

Основна:

1. Енциклопедія Олімпійського спорту України / за ред. В. М. Платонова. – Київ : Олімпійська література, 2005. – 464 с. – ISBN 966-7133-71-0.
2. Бірюк С.В. Олімпійський спорт: навчальний посібник / С.В. Бірюк, В.В. Бірюк. – Миколаїв: Поліграфічне підприємство СПД Румянцева Г.В., 2017. – 104 с.
3. Бірюк С.В. Професійний спорт: навчально-методичний посібник / С.В. Бірюк, В.В. Бірюк - Миколаїв: МНУ, 2020. - 75с.
4. Булатова М. М. Енциклопедія олімпійського спорту в запитаннях і відповідях / М. М. Булатова. – Київ : Олімпійська література, 2009. – 400 с. – ISBN 978-966- 8708-14-5.
5. Солопчук Микола Сергійович. Всесвітня історія фізичної культури і спорту: [навч.-метод. посіб.] / М. С. Солопчук, А. О. Бондар, Д. М. Солопчук. – Кам'янець-Подільський: Друк. "Рута", 2016. – 131 с.
6. Олімпійський рух: історія і сучасність [Текст] : у 2 кн. Кн. 1 / М. М. Булатова, С.Н. Бубка, В. М. Платонов ; НОК України. - Київ : Перша друкарня, 2021. - 640 с. : кольор. іл, фот. (в пер.)
7. Професійний спорт: навчальний посібник / укл. О. П. Ніколайчук. - Чернівці: Чернівецький національний ун-т, 2018. - 108 с.

Допоміжна:

1. Платонов В.М., Булатова М.М., Махновський К.П., Дрюков В.О., Карленко В.П., Бондарук Р.Р., Смульський В.Л., Попов В.Д., Пядухов Ю.С., Павленко Ю.А. Підготовка найсильніших біатлоністів України в заключному річному циклі олімпійського чотириріччя. К.: ДНДІФКС, 2001. – 56 с.

2. Гончаренко В.І. Олімпійський спорт: навч. посіб. / В.І. Гончаренко, І.В. Іваній, А.І. Кудренко – Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2014. – 364 с.
3. Булатова М.М. Олімпійські мандри: метод. посіб. / М.М. Булатова, В.М. Єрмолова, І.М. Кроль. – К.: НОК України, 2020. – 64 с.
4. Національний Олімпійський комітет [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.noc-ukr.org/>
5. Міжнародний Олімпійський комітет [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.olympic.org/>
6. Національна баскетбольна асоціація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nba.com
7. Національна хокейна ліга [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.nhl.com/>
8. Національна футбольна ліга [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nfl.com
9. Жіноча тенісна асоціація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.wtatennis.com
20. Федерація тенісу України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ftu.org.ua
10. Освітній портал „Веспо” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.vespo.com.ua
11. Олімпійська академія [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://oau.ukr.com/olimpiiska-osvita/vishcha-shkola.html>
12. <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=4411>
13. <https://elar.khmnu.edu.ua/home>